

Tanki podirajo hiše

V angleških vojaških skladiščih počiva večje število tankov iz svetovne vojne. To so prvi tanki, ki so jih uporabljali na francoskem bojišču pred 22 leti. Vozila so neuporabna, zato je nekdo sprožil misel, naj jih porabijo vsaj za kakor koristno delo. To delo zanje se je res našlo. Tank tipa »Mark V« so pripeljali iz ropotarnice in so ga porabili za podiranje starih poslopij v Bovingtonu, profija Dorset. V eni uri je tank porušil hišo do temeljev. Tanki imenovanega tipa so 28 tonski stroji po 150 konjskih sil.

Pes rešil 120 mož

Japonski listi poročajo z anhevske fronte o nekem psu ovčarju, ki je kot vojaški pes za prenašanje sporočil rešil 120 japonskih vojakov sigurne smrti. Kitajci so s presenetljivim napadom obkolili teh 120 mož, tako da so ti že obupali nad svojo rešitvijo. Častnik, ki je poveljeval oddelku, pa je četnemu psu privezal povoz na pomoč okrog vratu in je psa poslal k štabu. Živali je res uspelo, da se je prebila do štaba, čeprav v precej žalostnem stanju. Po poti se je morala namreč ubraniti drugih psov, ki so se potepali po bojišču. Kakor se je pozneje izkazalo, je v teh spopadih usmrtila šest teh potepajočih se in podivjanih živali, ki so jo oklale na več mestih. Pomoč za obkoljeno japonsko četo je dospela še pravočasno.

Zlate skarje za rešitev otroka

V Versaillesu pri Parizu se je letos pozimi na ribniku udril led pod nogami sinčka nekega ameriškega turista in deček je bil v nevarnosti, da utone. Slučajno je šla takrat skozi park šivlja Madeleine Fayaudova, ki je planila za otrokom ter ga potegnila iz vode. Američan si je zabeležil ime pogumne rešiteljice in sedaj, ko se je vrnil domov, ji je v znak hvaležnosti poslal skarje iz čistega zlata.

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

14

Za nove naročnike »Slov. gospodarja«:

Kje se povest godi? — V koroških hribih, in sicer blizu italijanske meje: Grabnje se imenuje vas, kjer so doma glavne osebe.

Kdaj se povest godi? — V našem času.

Katere so glavne osebe? — Leja, rojena leta 1903. To redko ime ji je dala krstna botra, ki je prav tega leta romala v Rim in se tako navdušila za papeža Leona XIII., da je hotela, naj dobi deklica, ki je kmalu po tem romanju prišla na svet, ime po tem velikem papežu. — Znidar, Lejin oče, krojač in bajtar. Ta se je po smrti svoje prve žene spet oženil in vzal sestro Trotovega Miha za ženo; bila je Leji res pisana mati. — Troto v Miha, kmet, obrekljiv dedec. — Tonč, premožen hribovski kmet, surov divjak, ki je lazil za Lejo. — Hanzej, občinski tajnik in občinski gozdar v Grabnjah, vesel mlad mož, ki sta se z Lejo rada imela in tudi vzela. — Lojz in Peter, prijatelja, ki sta tičala vedno vkup. Lojz, ki je bil kijačavničar, je bil suh in dolg ka'or fižolova ranta, Peter pa, ki je bil upokojen železničar, je bil majhen in okrogel. Venomer sta se zbadala pa tem bolj rada imela. Sta prav smešna možaka.

Kaj se je doslej zgodilo? — Leja in njena mačeha sta se v planini skregali. Po nesreči je Leja mačeho tako potisnila, da je ta padla čez Homsko skalo in se ubila. To je videl Tonč. Ker ga Leja ni marala, ji je zagrozil, da jo bo tisti dan, ko se s Hanzejem poroči, naznanil orožnikom, da je mačeho ubila. Leja se je pred poroko potožila Hanzeju in sklenila sta, da naj se Leja po poroki izgubi in naj se zateče na laško stran k svojim starim prijateljem v Trbiž. Ker je navada, da fantje nevesto »ukrađejo« in jo po poroki za kratek čas kam v sosedno gostilno odpeljejo, kjer jo mora camar polskati in odkupiti, se je tudi Leja dala odpeljati, v sosednjih Borovljah pa se jim je zvito izmuznila in je izginila. S Hanzejem sta se sicer že poprej domenila, kako si bosta dajala pošte, ali zdaj že delj časa ni bilo več glasu od nje. Medtem je Tonč Trotovemu Mihu v prepiru nekaj o tisti nesreči v Homski skali bleknil, ta pa je slabo razumel in raznesel glas, da je Hanzej ubil Lejino mačeho. Leja pa je ušla, ko je zvedela, da je njen mož ubijalec. Hanzej obrekljivcev ni tožil, ker se je vsak dan bal, kdaj bo Tonč nastopil kot tožnik proti Leji. Ali nič takega se ni zgodilo. Pač pa sta se to zimo vedno spet kje v planini srečala; oba sta bila, dobra smučarja in sta se rada podila po snegu. Zdaj pa je kazalo, da sta oba na isti sledi: za Lejo, izgubljeno nevesto; kajti neka smučarja sta vedela povedati, da je za postrežnico v ojstrški planinski koči.

*

(Nadaljevanje)

Kar iznenada pa je začelo z jasnega neba snežiti. Ni bil pravi sneg, ampak vetrič je plesal z bleščečimi snežinkami in ledenimi biserčki, jih podil in gonil, da so se obešali samotnemu smučarju na obleko in se mu usli nanjo.

Hanzej se je pognal na vrh Homca. Zagledal se je po daljnih gorah — tam, da tam so že laški vrhovi, tam je Leja... Zbodlo ga je v srcu. Tam je Leja... noč in dan mora misliti nanjo. Že tri mesece ni ne glasu o njej, ne piše nič, ne pride nič... Ali še živi? Ali pa se je izgubila in umrla?

Čim dalje je gledal v laške hribe, tem bolj ga je srce bolelo. Glej, gora pozdravlja goro, človeško srce pa v daljavo ne more pozdraviti!

S silo je utrgal pogled od juga, izdril palico in se v divjem diru spustil po bregu dol, tako da je bil že v dvajsetih minutah pri Homski koči. V tem planinskem zavetišču je naletel v gostilniški sobi na več ljudi, kakor mu je bilo prav. Za večjo mizo so kvartali trije fantje iz Grabenj in Tonč, pri manjši pa sta se dva smučarja pomenkovala z oskrbnikom koč. Oskrbnik je zaklical:

»Hooo, Hanzej! Pravkar smo te imeli na jeziku.«

»Kako pa da?« je pobaral ta.

»O tebi in tvoji ženi. Ta dva pravita, da sta jo srečala.«

»Kdo pa sta vidva?« je hlastnil Hanzej in prisedel k manjši mizi.

»Smolnikov iz Reke in Lebanov iz Cerkelj,« je povedal oskrbnik. »Jaz pa sem mislil, da se poznate.«

»Po imenu že,« je odgovoril Hanzej; saj sta bila Smolnikov in Lebanov znana smučarja. »Predlanskim smo bili na smučarskih tekmah v Planici. Spominjam se vaju.«

Medtem ko je oskrbnik šel, da prinese Hanzeju kaj toplega, je ta venomer gledal k večji mizi, kjer so oni štirje kvartali; ne besede ni rekel. Šele oskrbnik je spet zapeljal besedo na Lejo.

»Kajne, vidva pravita, da sta jo gotovo poznala?« je vprašal smučarja.

»Gotovo — tega ne morem reči,« je odvrnil Smolnikov; »ali močno se nama zdi, da to dekletu ni bilo nihče drugi kakor ona.«

»Katero dekletu?« je bruhnil Hanzej odurno iz sebe, z očmi pa, ki jih je upiral v Tonča, ni trenil.

»To je bilo takole,« je začel Lebanov pripovedovati. »Prejšnji teden sva se podala na smučih v Ziljske planine in sva od četrtka na petek prenočevala v ojstrški koči. Tam je bila natakarica, ki je bila posebno lepa, rdečkasto plave lase je imela in modre, žalostne oči pa nekaj gosposkega je bilo na njej.«

»Moja žena to ni mogla biti,« mu je Hanzej presekala besedo. »Nje ni tu blizu kje.«

»Ali marsikaj je bilo, kar naju je po pravici vodilo na to misel,« je nadaljeval Leban in se ni dal zmotiti. »Čula sva, da so jo klicali za Lejo; to sva tudi opazila, da je bila preplašena in da se je vsakemu pogovoru izognila. Ta moj prijatelj je prvi zasumil, da utegne biti izgubljena nevesta, kajti poprej kdaj jo je večkrat videl. Poskusil se je pošaliti in jo je vprašal, če ni kje v spodnjih krajih blizu Borovelj doma. Tedaj se je prestrašila, čisto prebledela je, nekaj časa je molčala, potem pa je jezno rekla, naj se brigava rajši zase in naj pustiva druge ljudi na miru. Ko sva pozneje gospodarja spraševala, je bil tudi ta redkobeseden in je povedal le to, da je dekletu z njim v sorodu in da je doma iz Šmohorja; ker nima staršev, jo je vzela k sebi; ali planinski zrak ji je preoster, zaradi tega bo spet šla. Jasno nama je bilo, da se nama napleta.«

Hanzej, ki je svoje razburjenje le komaj še krotil, je odločno zanikal, da bi to dekletu moglo biti njegova žena. Da bi se razgovoru izognil, je plačal in šel iz sobe. Smolnikov je stopil za njim pred kočo in vprašal:

»Menda vas nisem užalil? Hotela sva vam biti le uslužna.«

Ne da bi kaj odgovoril, je segel Hanzej po listnico, vzela iz nje sliko in jo pomolil Smolniku pod oči.

»Da, ta je,« je vzkliknil Smolnik, »ta in nobena druga.«

Hanzej je položil z nemo kretnjo kazalec na usta.

»Ali hočete stvar prikriti?« se je smučar začudil.

»Da, rad bi, da se ne izve.«

»Dobro, tedaj bova tiho — jaz in moj prijatelj.«

»Prosim vas.«

Hanzej se je zahvalil in je prijazno pokimal, priklenil si je smuču in jadno odkuril v dolino. Pičlo uro potem se je odsmučal tudi Tonč, toda ne proti Grabnjam, temveč proti Borovljam.

Doma se je Hanzej zatopil v zemljevid in je poiskal najkrajšo pot do ojstrške koč. Navsezgodaj je drugo jutro odrinil in bil do večera že daleč v javorskem grabnu. Naslednji dan je lezel po težavni poti v strmi hrib in precej pozno se je privlekel do Javornika. Ko je počival, sta pridrvela z vrha dva smučarja, eden od teh pa se je v ostrem sunku pognal k njemu in se na ves glas zakrohotal. Hanzej je nekaj časa strmel vanj — saj ni bil nihče drugi kakor Tonč —, potem pa se je jezno zadril:

»Hudirja, ali si že spet ti? Kaj pa iščeš tod?«

»To isto, kakor ti, hehehe,« se je režal Tonč.

»Kaj jaz iščem, tebi nič mar!«

»Sicer pa se ti ni treba več martrati, ker ne boš nič našel. Onadva sta bila slepa, hehe.«

»Jaz nimam nobenega drugega namena, kakor smučati se hočem.«

»Pa prav na Javorniku, hehehe... Ker imava torej isti namen, se peljeva lahko skupaj.«

(Dalje sledi)